

mej Whigsi, je vendar opetovano govoril za osvobojenje ameriških kolonij, za emancipacijo katoličanov, za odpravo korporacijskega in test- zakona ter za reformo angleškega parlamenta. Ali kmalu se je nehal zanimati za ta, kolikortoliko svobodnostna stremeljenja in je postal pristaš toryjev, zagovornik konservativnih tendenc in s tem ljubljene kraljev, dočim se kralj nikdar ni mogel sprijazniti s Foxom in tudi Pittovega očeta ni nikdar maral, niti tedaj ne, ko je Pitt starejši bil ministerski predsednik in je s svojo čudovito genijalnostjo rešil državo iz najobupnejšega položaja in jej pomogel do tolike moči in slave, kakor je prej ni nikdar imela.

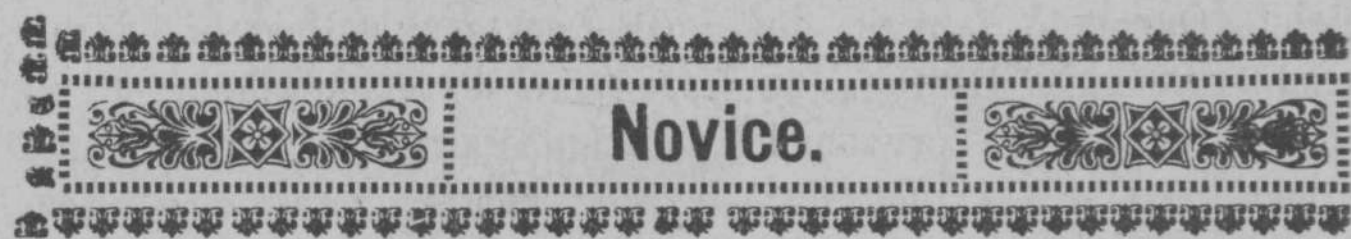
Naravno je, da sta v vsem svojem mišljenju in v značaju tako različna moža, kakor Fox in Pitt, čim sta se našla na istem političnem tirišču, morala postati nasprotnika. To se je zgodilo kmalu po Pittovem vstopu v parlament in nasprotstvo mej tema redkima talentoma je trajalo vse njiju življenje. Po odstopu osvobojenju ameriških kolonij nasprotnega ministerstva North l. 1782. sta Fox in Burke vstopila v ministerstvo Rockingham in je zlasti Fox deloval z vsem svojim vplivom na to, da se z ameriškimi ustaši sklene mir. To se je zgodilo dne 20. januarja 1893. z versaillesko pogodbo. Še prej pa sta Fox in Burke, ki se nista mogla porazumeti z ministrom Shelburneom izstopila iz ministerstva, mesto njiju pa je vstopil Pitt. A Pitt jo ostal le nekaj mesecev na krmilu. Fox se je združil z Northom in strmoglavil ministerstvo Shelburne-Pitt. Na njega mesto je stopila nova vlada, v kateri je sedel tudi Fox, a ostala je samo malo časa na krmilu. Pitt se je uprl Foxovim predlogom glede reforme v Indiji in ker sta mu prihitela na pomoč kralj in kraljevi volji brezpogojno dana perska zbornica, je zasnovane reforme preprečil in prouzročil, da je moralo ministerstvo odstopiti. Pitt je sedaj postal ministerski predsednik in je to ostal navzlic vsemu nasprotovanju Foxa skoro nepretrgoma celih dvajset let in se neizprosno in trdovratno boril proti Franciji in proti vsem zagovornikom reforme na Angleškem, katerim je stal na čelu Fox. Samo jedenkrat, ko je želja po miru postala občna in tako močna, da se jej je tudi on uklonil, je izročil vodstvo vlade za čas mirovnih pogajanj duševno povse od njega odvisnemu in njemu udanemu slabetnemu Addingtonu, a čim je dosegel, da se je vojna zopet začela, prevzel je takoj vodstvo vlade in ostal ministerski predsednik do svoje smrti 23. januarja l. 1806. Pri prevzetju ministerstva je pač predlagal Foxa za jeden portfelj, toda kralj se mu je uprl, ker je Foxa sovražil. Po Pittovi smrti je bil kralj primoran imenovati Foxa ministerskim predsednikom, a Fox je le malo časa zavzemal to mesto, ker je umrl kmalu po Pittu, 13. septembra 1806 l.

Poučni in zabavni drobiž.

— Stevilo zvezd, katere se dajo videti, je različno; kolikor jasnejše je nebo, tem več se jih vidi. Dobro oko bi moglo uzreti približno šest tisoč zvezd. Polovica njih je vedno

pod obzorjem, precejšen del pa jih skriva para zemskega zraka, vsled česar se ne more ob enem opaziti s prostim očesom več nego 2000 zvezd. Če si pa pomagamo z daljnogledom, se njih število neizmerno pomnoži. Po boljšem daljnogledu spozna se že 600.000 zvezd, dočim pokažejo največje daljnogledne priprave 60.000.000 zvezd.

— Koliko časa porabi kri, da preteče jedenkrat svojo pot po telesu? To zanimivo vprašanje je prvič poskušal učeniak Hering pri konjih na sledeči način. Brizgnil je neko tekočino (Kaliumcyanür) v določeno (t. j. v žilo, ki vodi kri nazaj v srce) ter potem opazoval, kedaj je prišla ta tekočina po žili na drugo stran telesa. Naravoslovec Vlerordt je spopolnil tehniko teh poskusov. Pri konju je potrebovala kri za svojo pot 31.5 sekund pri psu 16.17, pri zajcu 7.79, pri ježu 7.61, pri mački 6.69, pri gosi 10.86, pri raci 10.64 in pri kokoši 5.17 sekund. Če primerjamo čas krvnega teka z žitnimi udarci, vidimo, da udari srce poprečno 27krat v tem času, ko preide kri jedenkrat svojo pot. Pri človeku bi potrebovala kri 23.2 sekunde, ako se vzame normalno stanje zdravega človeka, pri katerem udari žila 72krat v jedni minuti.

— Pri dež. sodišču ljubljanskem se izvrše v kratkem važna imenovanja. Kakor se nam z Dunaja poroča, bode namesto umrlega Kočevarja imenovan predsednikom dež. sodišča gosp. sodni nadsvetnik Levičnik, podpredsednikom sedanji drž. pravdnik g. Pajk, državnim pravdnikom pa naš kranjski rojak nemškega mišljenja sodni svetnik g. dr. Trenz v Mariboru.

— Promocije. Gimnazijski učitelj v Kranju Josip Tomišek je bil dne 11. t. m. na Graškem vseučilišču promoviran doktorjem modroslovja. — Sin ljubljanskega župana sodni avskultant Ivan Milan Hribar je bil na istem vseučilišču dne 15. t. m. promoviran doktorjem prava.

— Slovenska Matica vabi na CXIII. odborovo sejo, katera se vrši v sredo dne 19. januarja t. l. ob petih popoldne v društvenih pisarniških prostorih. Vspored: 1.) Naznanila predsdništva 2.) Odobrenje zapisnikov o 111. in 112. odborovi seji 3.) Poročilo gospolarskega odseka. 4.) Poročilo književnega odseka 5.) Poročilo tajnikovo. 6.) Eventualia. Predsednik: Fr. Levec.

— Odprava krošnjarstva v Ljubljani. Trgovinsko ministerstvo je prepovedalo krošnjarenje po Ljubljani. Ta prepoved se ne nanaša na kočevske, ribniške, črnomaljske in poljanske krošnjarje.

— Deželni zbor kranjski. Prihodnja seja dež. zbora kranjskega bo v torek, dne 18. t. m.

— Nove dvojezične — ulične in hišne table dobila je te dni Ljubljana. Na tablah je slovenski napis ravno tako velik, kakor nemški. Da dobe zdaj tudi vse nove ulice in ceste nove table, umeje se samo po sebi; istotako pritrdili so se na mestnih šolskih poslopih primerno veliki napisi iz pozlačenih črk.

— Za vzajemno delo. Dne 7. t. m. ob šestih zvečer so se zbrali v deželni hiši kot sklicatelji gg. drž. poslanci: dr. Ferjančič, dr. Krek, dr. Šušteršič in kot zastopniki obeh slovenskih klubov v dež. zboru kranjskem gg. poslanci: Grasselli, Kalan, Murnik, dr. Papež, Povše, dr. Tavčar ter so se posvetovali o sporazumljenju obeh slovenskih klubov v dež. zboru kranjskem za skupno delo. Po dvehurnem posvetovanju so odposlanci soglasno sklenili o posameznih točkah posvetovanja sporočati kluboma. Ko se kluba zaslišata, se bodo dogovorili nadaljevali.